

کوومہ ھہ لَبہ س ۱۰

شہ وژان

پڙوار ئاودانان

شه وژان

شبدر

شہوژان

— شہدرد —

رہیوار ئاودانان

چیا

ناسنامه‌ی پرتووک

ناو: شه‌وژان

کوومه هه‌ل‌به‌س کوردی

بقه‌ش: پی‌وار ئاودانان

وه‌شنگه: چیا

یه‌کم چاپ: ۲۷۲۶ کوردی / ۱۴۰۵ هه‌تاوی

مشخصات کتاب

عنوان: ش‌ب‌د‌ر‌د

مجموعه شعر دوزبانه‌ی گ‌ردی — فارسی

شاعر: ری‌وار آ‌بدانان

نشر: چیا

چاپ نخست: ۲۷۲۶ گ‌ردی / ۱۴۰۵ خورشیدی

《وینەیک ژە وهفرانبار》

گره ک بچم
بالنه ئی نه سره ویکم
ک ئاسمان
ئه ژ دمايين ئه لفرینی
دلووپ
دلووپ
دلووپه کهری...
گره ک بچم
دار نه سره ویکم
ک قسه ئی بائی قه گهرده به لگه له ئی، سوره
سوری ک ئه ل ناوجا خیاوان
ئه ژ له وه خه نه ئی برینه ل پیتار له و دیره نه ئی
فیشکه کهری...

«عکسی از دی ماه»

باید بروم
پرنده‌ای بی‌قرارم
که آسمان
از آخرین پروازش
چگّه
چگّه
چگّه می‌کند...
باید بروم
درختی بی‌قرارم
که حرفِ باد با برگ‌هایش، سُرخ است
سُرخ‌ی که در میانه‌ی خیابان
از لبخندِ زخم‌های رهگذری لب‌دوخته
فواره می‌زند...

«ژانینگ له ناخما پښی که ید»

شه قام چوول
ئه ل قیلتاو واران لیدریای
خون سوړ

«دردی در عمق وجودم راه می رود»

خیابان خلوت
بر آسفالت باران خورده
خون سمج

﴿خوه زه و﴾

نه کو
نه دره خت
نه ده ریا؛
خوه زه و چه سپ زامیک بیاتام
ئه ل پرووش بیچگی
وه قه ئ له ش بریندار زه و...

﴿کاش﴾

نه کوه
نه درخت
نه دریا؛
کاش چسپ زخمی بودم
بر خراش کوچکی
روی پیکر مجروح زمین...

《یه کمین ئه وږه سین》

زه رده خه نه ت

یه کمین ئه وږه سین م ژه ږه نځینی جه هانه

قارانیک

ک مه رگ ئه ژ ده مچه و زه مان سږی؛

قه دی هاتنیک

ک ده ناو کوومه یی ئه ژقیر بردنه ل

پشت ئه ل دواژه

دووسیاږه.

زه رده خه نه یی بکه

تا ږه نځینی جه هان

قه شیوه یی داربه ږوئیک

ژه خه و ئه لسی.

«نخستین ادراک»

لبخندت

نخستین ادراکِ من از زیباییِ جهان است

بارانی

که مرگ را از چهره‌ی زمان پاک می‌کند؛

تولّدی

که میان انبوه فراموشی‌ها

پشت به تکرار

ایستاده است.

لبخند بزن

تا زیباییِ جهان

به هیأتِ یک درخت بلوط

بیدار شود.

« وشه دان بؤه شه يل ۱ »

حه قيقه ت، بگده يّكه
ژه بووخو ه ش سووره گولّ!

« واژه نامه ی شاعران ۱ »

حقيقت، خنجرى ست
از عطرِ گلِ سرخ!

« وشه دان بۆه شه یل ۲ »

شایی، گَلَلْ رِه وه نیّکه
په ژاره، به رد

« واژه نامه ی شاعران ۲ »

شادی، رودی رونده است
اندوه، سنگ

﴿ وشه دان بؤه شیل ۳ ﴾

دهروهن

هه ركه ژه

ژه دیدار خوه ئ گله و خواردگه

﴿ واژه‌نامه‌ی شاعران ۳ ﴾

دژه

همان کوه است

برگشته از دیدارِ خویش!

« ديفارى ئه ژ هوچ »

ده نه قيننت
هه ميشه هامه قره ژ بنيا
هه ميشه هامه پاش دما
"م"، ديفاريكه ئه ژ هوچ
ك ئه ل ده ورگرد دله شيه ئلاوردنه سه ئ.

« ديوارى از هيچ »

در نبودت
هميشه در پيش از آغازم
هميشه در پس از پايان
«من»، ديوارى از هيچ است
كه دور دلوپسى بالا آورده اند.

﴿ ژانستان ﴾

قسه بکه که ژپهش
خوازم ئه ل کوانه ترین ژان ولات
ناوی بنم

﴿ دردستان ﴾

ای کوهِ سیاه حرف بزن
می خواهم بر کهن ترین دردِ وطن
نام بگذارم

﴿تور﴾

هزار سالی تر
ئه ژ گرد ئه و شوون پاله
ته نیا ئاهی

﴿اثر﴾

هزار سال بعد
از تمام آن ردّپاها
فقط آهی

« لیسک پچ »

بیّ ئه فین
جه هان، لیسک پچیکه
مهوئنّ ک هه رچی خارخارانیه
قه دی نییایّ

« نور منجمد »

بی عشق
جهان، نوری منجمد است
مادیانی که هرچه می تازد
متولد نمی شود

《 تفهنگ ورسگ 》

په پړه یل کام په له وهر
له ناو سه رینه گه م پچنن؟
هه گ هه ر شه و
خه و پایز و بار ایبار دقنم
ئوو ته قه ی تفهنگیگ ورسگ
ک چیرووک هه لفرین
وه نیمه چلنگ هیلید.

«تفنگِ گرسنه»

پره‌ای کدام پرنده
درون بالشم نجوا می‌کنند؟
وقتی هر شب
خوابِ پاییز و کوچ می‌بینم
و شلیکِ تفنگی گرسنه
که قصه‌ی پرکشیدن را
نیمه‌تمام می‌گذارد.

《پرشنڱ رهش》

مه له ک نه!

م هه ميشه پښې بردمه نوځم بووم؛
ته سه هه رڼې گلاډ بڼې بڼه بوو ک هه سي.
وه لنگ ک نه!

سانځگم ته پرا ناخ بڼې ده ننگ ت
تا وه پرشنڱ رهش ده لياگان بره سنيدهم
وه وسان و سه رخوه شي
ک لاهه لاهه بڼې په رتخيگه.

﴿ نورِ سیاه ﴾

شنا که نه!

من همیشه بلد بوده‌ام غرق شوم؛
پس همین رودخانه‌ی ژرفی که هستی، باش.
برگ که نه!

سنگی هستم برای اعماقِ ساکت تو
تا به نور سیاهِ دریاها برسانی‌ام
به سکون و سرخوشی
که لالایی بی‌انتهایی ست.

«ژهدالگ بین»

دهریاگان، کوانه سائن
کانییه گان، هه منال —
ئهوین، چه م سه ره وژوه ریگه
گلمان دهی وهره و خوه مان.

«تولد»

دریاها، کهن سال اند
چشمه ها، هماره کودک —
عشق، رودخانه ای سربالاست
ما را برمی گرداند به ما.

«شه‌وژان»

شه‌واردۆ کوته
کویتیگ نه‌بۆن ت
کویتیگ ئاهـ م

«شبدرد»

شب دو نیمه است
نیمی نبودنِ تو
نیمی آه من

« واوه سه »

دل

قه ر پر په

قه ر ل يفاليف بين، هالى بين، چريسكه نن

نو فره تر نه ژ گرد يانه:

نه ژفيرنه قردن!

« استقامت »

دل

براى تپيدن است

براى سرشارشدن، خالى گشتن، تيركشيدن

و بيش از همه ي اين ها:

از ياد نبردن!

«وہ سہ رھات ئیمہ»

نہ ئہ سرہیل شہو دامرکیان
نہ زہردہ خہ نہ ئی دؤرادؤر گؤل بہ یان —
وہ سہ رھات ئیمہ، تہ پلہ تووزان خہ ونہ یلمان بق
نؤسانیمنہ سہ ئی ئہ و بان راگہ ئی بی پہ رتخیگ.

«سرگذشت ما»

نہ اشک های شب خاموشی گرفت
نہ لبخندِ دورادورِ سپیدہ دم —
سرگذشت ما، غبارِ رؤیاها مان بود
نوشتہ ایم بر فرازِ راہی بی پایان.

《 نهات 》

بال چه و دقه سی...
نهنگی دچقی ده خه ره
ئه ل په ربی ده نگیم

《 بدبیاری 》

پلک می بندی...
نهنگی به گل می نشیند
بر مرز سکوت

﴿رِجَا﴾

خه و تنم
ک ئه لسی
ئه و ره له قارننه م ئه ل ده سمه ره س!

﴿نرم بارش﴾

خوابِ توأم
بیدار که می شوی
ابرها بر دورها می بارندم!

«تەئسەر ياللى ديم»

دونيا، ئاھ قىلىڭ.

«بريال كوهى ديدم»

جهان، آه عميقى ست.

« که چه »

نییه سه ت —
ژه خوه م دیرم
ده یلائی سییاتی

« دورافتاده »

تو نیستی —
از خودم دورم
در این سوی سیاهی

«قگه ردی، قشه ی نه مریکم»

جووز بکه مهرگ!
هووکاره ی سقونه لم نه یقووی
تا ثقی دهم قاز بکه ری
قاژا دییامه دی.

«با او، واژه ای نامیرایم»

بس گن مرگ!
به استخوان هایم عادت نخواهی کرد
تا او دهان باز کند
باز به دنیا خواهیم آمد.

«هه نڙاي ده مه ته قه ئه ول خوه ر»

پرووژنای په تی، زلمات زاکان تره کیڼه.

«هنگام گفتگو با خورشید»

نور مطلق، تاریکي غلیظ دیگرى ست.

«پیت وه پیت، ئه لچنیده م»

چ وشه یل خوه شده نگینگ!
چ دیره یل ده ژینگ!
مه به ستم په رتووک نوورینته
ک ته نیا ده لیسک و پرووژنای بی ده نگی خوه نریه ید
وه پیته یلینگ ک له ناو ئه لف ویی هیچ زوانینگ نیین!

«حرف به حرف، مرا می چینی»

چه کلمات خوش آهنگی!
چه سطرهای بکری!
منظورم کتاب نگاهِ توست
که تنها در نورِ سکوت خوانده می شود
با حروفی که در الفبای هیچ زبانی نیست!

«هيچ تهر و تليسيگ»

دو کراس بيمن
ئه لسه ر گوريښ ژين
ت سهوز بيت
م سوور.
وا، م ئه پرا پرووژه لات برد
ت ئه پرا پرووژاوا
ئوويه مه
ئى "هيچ" تهر تليسه ک وه بان گوريښه گه
ده وهر خوه ره له خسياگه تاوه هه ئى،
کات ديداريگ کوله
ک دى نيه سه ئى!

«یک هیچ خیس»

دو پیراهن بودیم
روی طنابِ زندگی
تو سبز بودی
من سُرخ.
باد، مرا به شرق بُرد
تو را به غرب
و اکنون
این «هیچ» خیس که روی طناب
تا ابد جلوی آفتاب پهن است،
لحظه‌ی دیدارِ کوتاهی‌ست
که دیگر نیست!

《چوولگه》

سه رما
ده مامک ره شیکه
له سه رپوومه ت پرووژ؛
قالاوسمپریک
ک چه رمگیی وه فر
ده ژیر قیره ی ژاندار خوه ی ئه وشاری؛
کوناره شه ی لایک
ک جریکه ی پرووژنا
وه چاوچنووی ئه لماشنی؛
لیواسه هاوار و بی ده نگیی نه وینت
هه ورپک ک وه بن بان ماله که چه وسیایه و
ژه په سا واری.

«برهوت»

سرما
صورتکی سیاه است
بر چهره‌ی روز؛
کلاغی سمج
که سپیدای برف را
زیر قارقارِ درد آلودش پنهان می‌کند؛
سیاه‌چاله‌ای لال
که آوازِ نور را
آزمندانه می‌نوشد؛
چنین است فریاد و سکوتِ نبودنت
ابری که به سقفِ خانه چسبیده و
یکریز می‌بارد.

«بی‌نِزگ»

که فتن به لَگِ دماين کيکم و
کپيائين باي —
هيچي ده قراوه ر هوچ

«بی‌تاب و توان»

سقوط واپسين برگِ افرای کوهی و
از نَفَسِ افتادنِ باد —
هيچي مقابلِ هيچ

«ژیوان»

نه ئاز گری دیرم

نه خهنگ —

هایده کووردا پینۆسه گه م؟!!

«نگاهبانِ زندگی»

نه توانِ گریه‌ام هست

نه خنده —

کجایی ای قلم‌ام؟!!

«سووچیان»

چاوه نووږی
گره گرتن دارسانیک ده نام سینه س
هه رچه ن گلائی ده قهر کردوین

«حریق»

انتظار
سوختن جنگلی در سینه است
اگرچه رودخانه ای به تن کرده باشی

﴿ لړک ﴾

گوټیک ئسپي
ده ژير قارين قه فر شه وانه —
بي ده نگی نه ل بي ده نگی

﴿ یکدست ﴾

گلي سپيد
زير برف بارِ شبانه —
سکوت بر سکوت

﴿په ژاره یلۍ ک دوارن﴾

په ژاره یل، تیژبال ترین په له وه ره یلن
ک ده هه نازه یل نادیار دفرن
تیژره وترین نه وره یل ره شی گ
کوت وپر جوواز دبن و
دیمه ن ئاسمان ژه خوه یان نیقه لتووزو ده دکه ن
ئوو هه میسه
نه ژ نه وه یی ک ئاینه یل نیشانمان دهنه یی،
وه مان نزیک ترن.
په ژاره یل، کله گایل داکنیگن
ک زه رده خه نه یی مانگ برینداره و دکه ن
لافاوه یل کاولکه ریگن
کاتیگ هیرش دبه نه سه ر نه مامه یلیگ
ک تازه په ل وه شاننه
سپای په شه وای تووره یگن
هه گ وه چلیسی، باخه یله یی دل داگیره و دکه ن و
وینه یی زه مین له رزه، قه شه نگیی گوله گان ریشه کیش دکه ن.

ٲائنه يل فره وٲژ
 تشٲٲگ ژه لاساري ٲه ژاره يل ده نيشتمان گيانمان
 نه ٲزانن.
 هيچ کات وه ٲاس ٲوش ترين ٲائنه يش نيه و باور ٲکه ي
 واورٲز هه نٲ مژار
 ٲه ژاره ي ډيري که س نازار وهه نينٲگ بوو.
 ٲه ژاره يل، ٲٲٲبال ترين ٲه له وه ره يلن
 ک ٲٲٲه ل بارکردن وه ره و ٲٲمه
 خاص دزانن
 ٲٲٲٲا ترين ٲه وره يل ٲه شٲگ
 ک ده وشک ترين وه رزه يلش
 ٲه ٲ هه بوونمان دوارن.

﴿ غم‌هایی که می‌بارند ﴾

غم‌ها، تیزپروازترین پرنده‌هایند
که در جهت‌های ناپیدا پرواز می‌کنند
تندروترین ابرهای سیاهی که
ناگهان جابه‌جا می‌شوند و
چشم‌انداز آسمان را از خود سرشار می‌گردانند
و همواره
از آنچه آینه‌ها نشان‌مان می‌دهند،
به ما نزدیک‌ترند.
غم‌ها، نرگاوهایی بلندشاخ‌اند
که لبخندِ ماه را زخمی می‌کنند
سیلاب‌هایی ویرانگرند
وقتی یورش می‌برند بر نهال‌هایی
که به‌تازگی شاخه گسترانیده‌اند
سپاهِ تَن‌دبادهای عَصَب‌ناک‌اند
آنگاه که حریصانه، باغِ دل‌ها را به اشغال درمی‌آورند
و زلزله‌وار، زیباییِ گل‌ها را ریشه‌کن می‌گردانند.
آینه‌های پُرگو
چیزی از دیکتاتورِ غم‌ها در سرزمینِ جان‌مان
نمی‌دانند.
هیچ‌گاه به راست‌گوترین آینه هم نمی‌شود باور کرد

خاصه وقتی که
پایِ غمِ دوریِ یک عزیزِ نازنین در میان باشد.
غم‌ها، تیزپروازترین پرنده‌هایند
که مسیرهای کوچیدن به سمت ما را
خوب می‌دانند
تیزپاترین ابرهایی سیاه
که در خشکیده‌ترین فصل‌ها نیز
بر هستی‌مان می‌بارند.

«ئەل قراوەری پات نە لە خشی!»

یا ئامووژیاری فرەزانیکی
یا سەرپرێک، شمشیر قە دەس
شوون ناوێ نە یۆ:
"تە نیای"

«پاهایت در برابرش نلغزد!»

یا اندرزگوی فرزانەای ست
یا جالادی، شمشیر بە دست
حد میانی ندارد:
«تنهایی»

«ده سمره سهل»

مه‌وڊا، دالک "ئاخ و داخ"ه.

«دوردست‌ها»

فاصله، مادرِ «آه و افسوس» است.

«ئاخ! ھەلبەسە ئەرپرووشى»

بال چاوانت ك دقەسى
چيا ئەپرا تەنيايىھە كەئى گل ديارى
دارسان ئەپرا تىھريكىي ريشەيل
دەليا ژە ميئاني مانگ ھەوگل دكەئى
م ئەژ زەردەخەنگ
ئوو جەھان، ناو خوەئى ژە ويرەو دبهئى!

«آه! رشتە رشتە مەشود شەرى»

پلک ھايت را كە مەبندى
كوه بە تنھايى اش باز مە گردد
جنگل بە تاريكى ريشەھا
دريا از مەھمانى ماھ باز مە گردد
من از لبخند
و جەھان، نام خود را از ياد مە برد!

《ژان ئاواز》

دەنگم ژۆ که ری
ناوه کهت چه نی دیره!

《درد آواز》

صدایم درد می کند
نامت چه دور است!

«دَنيام...»

هه سه م،
ئه پرايه گ خه ون تنم.

«يقين دارم...»

هستم،
زيرا كه رُيای توأم.

« دژه هه لبه س »

سووره په گيکي
ده ناو له شم
ئوو هاوکات چه قوو يک
ک ده مه تيژه که ي ترۆسکنی
له ناو تیه ريکي خونم.

« ضد شعر »

شريانی هستی
در پیکرم
و همزمان چاقویی
که برق می زند لبه ی تیزش
در تاریکي خونم.

«نه‌ریژه»

تیمه جه‌نگ نه‌یخوه‌سیمن
به‌لام نه‌و‌سای گ‌رک‌داره که دریزه‌ی پالمان بی و
تا پیچ‌پلووچه‌ل ئاگر د‌ف‌رده‌مان
ساوول تفه‌نگی بی
ک نه‌ژ ق‌ییه‌رده‌ل ده‌سمه‌ره‌س زاروویی
پووقه‌نویی نه‌ل بانانمان.

«بد‌خلق‌ی»

ما جنگ نمی‌خواستیم
اما آن سایه‌ی ت‌ندخو که ادامه‌ی پاهایمان بود
و تا هزارتوهای آتش می‌برد‌مان
شب‌جِ تفنگی بود
که از گذشته‌های د‌ورد‌ستِ کودکی
به آینده‌مان شلیک کرده بود.

«شه‌وژان پایزی»

ئاخ ئه‌نار به‌سه‌زوان دڵ!
خه‌نه، دقايين خه‌نجه‌ر خه‌مه
پلکنیگه‌ت ده‌خون خوه‌ت

«شبدرد پاییزی»

آه انارِ زبان‌بسته‌ی دل!
خنده، آخرین خنجرِ غم است
در خونِ خودت می‌غلطانَدَت

﴿ ئه قداڭ ﴾

بى ئه و
ئى راگه قه شوونىك نه يره سنىكه م
بيجه ژ ئاه

﴿ آواره ﴾

بى او
اين راه به جايى نمى رساندم
جز آه

《دهمه ره گه》

"هوق كه سئ، هوق كاتئ، بر هوق شوونئ نه يكه رئ"
مه رگ ئه يچه ئه شئ —
ئه فين دئ ئه ل ژير پر كه خه نه.

《مشاجره》

«هيچ كسي، هيچ وقت، به هيچ كجا نمي رسد»
مرگ چنين مي گويد —
قهقهه سر مي دهد عشق.

﴿ پليک په ک ﴾

گرکي
ئه ل څه رده م که شي —
بي ده نګيه که م ئه لګه ردييه و خوه م

﴿ نزع ﴾

تپه ای کوچک
در برابر یک کوه —
سکوتم به خودم برمی گردد

《کوچکله تر ئه ژ گو له ل چه رمیی بی ناو》

ده ناو ن جه نځ و بلیزه ل خین
ده ناو ن ده سړیژ په ژاره و هیرش ژو
ده ناو ن کوچونه ی په لمه گریقه و تووقیا یڼ که نیه ل نه سر
زه رده خه نه ی بکه
زه رده خه نه ی ک کوچکله تر ئه ژ گو له ل چه رمیی بی ناو؛
هه نین!
زه مه له ی نه لچپیا یه ی زه مین هالیم
ناژ و دووژ خوازن.

«کوچک‌تر از گل‌های سپید بی‌نام»

میان جنگ و شعله‌های خون
میان رگبارِ حزن و هجومِ درد
میان سنگِ بغض و انفجارِ چشمه‌های اشک
لبخند بزن
لبخندی کوچک‌تر از گل‌های سپید بی‌نام؛
عزیز!
زخم‌های شکافته‌ی زمین هنوز
بخیه می‌خواهند.

﴿خه مه یل دن ئەو نووامان!﴾

ئەژ یه ئی شوونی ئەودما
بئ دەنگیی کۆ، بلنگ تر ئەژ خوه یه
خوره ئی گلال، قیل تر ئەژ گلاله که و
هه رفه و جووره ک خه مه یله مان، گورج تر ئەژ خوه مان ده و ن
قه سنگه ئی بالووش که سی.

﴿غصه ها از ما سبقت می گیرند!﴾

از یک جایی به بعد
سکوت کوه، بلندتر از خود کوه است
نوا ی رود، عمیق تر از خود رود
همچنان که غصه های ما، سریع تر از خودمان می دوند
به شوق آغوش کسی.

﴿ناونازار﴾

دماگل

سقانم دووه وشه ئی

دهناو دهم پر ژه تاسه ئی خاک

ئۆزه مین قه هزار زوقان

ئه ژ گه لی هیرده گوئی

ناوه که ت

هاوار دکه ری.

﴿پاکیزه‌نام﴾

سرانجام
استخوانم کلمه‌ای خواهد شد
در دهانِ پُر از اشتیاقِ خاک
و زمین با هزار زبان
از گلوئی گلی کوچک
نام تو را
فریاد خواهد زد.

«تا هه ۆ به ن!»

خه نه ت گوو چانیكه
پال دایه وه ۆ، همید

«تا همیشه بخند!»

خندهات یک عصاست
تکیه زده به آن، امید

﴿پاوه‌گه‌زدان ئه‌وین﴾

ئه‌وین

مرۆژ وه‌هازیگه‌!

ئیمه‌ ژه‌ دیواره‌یل به‌رز ژان

به‌یده‌و بان؛

ئیمه‌یگ ک قورسیی په‌ژاره‌مان

پشت زه‌مین چه‌مانییه‌.

﴿پایداری عشق﴾

عشق

مورچه‌ی نیرومندی‌ست!

ما را از دیواره‌های بلندِ درد و رنج

بالا می‌برد؛

مایی که سنگینی اندوه‌مان

پشتِ زمین را خم کرده‌ است.

﴿ پرووشه بهرف ﴾

دلّه که م پرووشه بهرفی بی
تاویا قه ئاهی!

﴿ دانه برف ﴾

دلِ من دانه برفی بود
آب شد با آهی!

﴿ زه قینه یک ﴾

هه ئی یه به سه زه لّه ت نه چوو... نه قای
ئیمداله کی ده ناو هه ر زه می ئه ژ خوه ت
سوره گولیک دقینی!

﴿ یک الهام ﴾

همین کافی ست نه راسی... نگیزی
آن گاه درون هر زخم خویش
سرخ گلی خواهی دید!

« ئەلفرئەم »

هنا سه ئى دماين، تنى
م ئەژ خوه م قەرده ق به

« پرواز بده مرا »

نَفْسِ واپسين، تويى
بِرهان مرا ز من

﴿ولات وهدهر﴾

زه مهق چه رمی
ده ناوه ین ئاسن درکه یل —
شنه بای، ئه ولای مهرز

﴿تبعیدی﴾

زنبق سفید
میان سیم‌های خاردار —
نسیم، آن سوی مرز

« وشم »

لېشاو کوله
له گه نم چاره یل سهوز —
وهیجووره سه م بی ت

« آفت »

سیلابِ ملخ
در گندمزارهای سبز —
این گونه ام بی تو

«ژینه‌ر»

هه‌ر ئی زه‌رده‌خه‌نیله‌ته

ژینه‌ره؛

چه‌می ک وئی‌ه‌رده و بانان وه‌ل خوه‌ییا به‌ید

تا سووکه‌و بوویمن

ژه به‌رده‌یل ژان.

«جانبخش»

همین لبخندِ کوچکات

زندگی‌بخش است؛

رودی که گذشته و آینده را با خودش می‌برد

تا سبک شویم

از سنگ‌های درد.

《 ئاۋالە 》

نەقەش پۈيەكەت نەكەفتىيە ئەل ئى دەۋرگۈزە!
ئى تافگە ك سەرقالا پۈژى
ئى دارەلە ك ھا دەۋن
ئى قازقولنگەل ژاوخوۋر دەناۋ گەرتە چىچە
ئى بەردەل سۈۋۈچرە
ئى شەۋنمەل ھزارسالە
ئى ھەلقەسە ك دلوۋپ دلوۋپ ئەژرەگەل م ھا تكى
گردۆ چىيى ترەك دەشن.

«آشوب»

نگو گذرت از این طرف‌ها نیفتاده!
این آبشاری که سربالا می‌ریزد
این درخت‌هایی که می‌دوند
این درناهای چرخنده در گردباد
این سنگ‌های سرودخوان
این شب‌نم‌های هزارساله
این شعر که قطره قطره از رگ‌های من می‌چکد
همگی چیز دیگری می‌گویند.

《ژیونه》

ئەو دەسەیلە
ژیونە یگن؛
وە داخەو!
مەلە وەر نییم
تا بنیشم؛
ئەورم
هەرچی دوارم
بەر نه یکه رم.

«جان پناه»

آن دست‌ها
جان‌پناهی کوهستانی‌اند؛
افسوس!
پرنده نیستم
تا بنشینیم؛
ابر
هرچه می‌بارم
نمی‌رسم.

« تیشکخوه نین »

گول به ره فتاو
نیشتییه ئەل ژیر ئافتاو
ئەری پرتووک تیشک خوه نی؟

« نورخوانی »

گل آفتابگردان
نشسته در زیر آفتاب
کتاب نور می خواند آیا؟

«هه گ ئەڤین، بآل چه وهیژ دهی»

نوورین ئەڤین
گاجار چۆ بآل په پووله گان، نه رمه
گاجار چۆ ده مه ی چه قوو، تیژ.
یا سووره گولیگ وشکنی ده ناو ده سه یلمان
ئه پرا ژوانگه
یا گوله زامیگ خه یده سه ر سینگمان
وه سنگ ئازادی.

«آن‌گاه که عشق، چشم می‌گشاید»

نگاهِ عشق

گاه به‌سان بالِ پروانه‌ها، نرم است

گاه به‌سان لبه‌ی چاقو، تیز.

یا سرخ‌گلی در دست‌هامان می‌شکوفاند

برای وعده‌گاه

یا گل‌زخمی می‌زند بر سینه‌هامان

در راهِ آزادی.

«بت قال»

چه م لایکم
قه بی دلووپه له ی "ناو"ت

«گندزبان»

رودخانه ای لالم
بی قطره های «نام»ات

﴿نمتکّی ئازادی﴾

قه پرووشه برفه تیک دلخوہ شم
قه زہ رده خہ نیله کہ ت
بلاچہ ئی ک ئاسمان دہ ناو خینم تاوئی

﴿قطرہای آزادی﴾

به اندک مهلتی دلخوشم
به لبخندِ کوچکات
آذرخشی که آسمان را در خونم حل می کند

مجموعه شعر ۱۰

شبدر

ریوار آبدانان